

Telegrama de la Auchwitz

„ARBEIT MACHT FREI”...este primul indiciu ca ai pasit intr-un loc cu o istorie sangeroasa care va ramane cunoscut ca locul unde milioane de oameni si-au gasit sfarsitul. Lagarul de concentrare si exterminare de la Auchwitz, Polonia, folosit de nazisti pentru uciderea in masa a romilor, a evreilor si a persoanelor care nu apartineau „rasei ariene”, locuitori ai Europei, este marcant pentru istoria contemporana.

Imaginea cutremuratoare oferita de cladirile stinghere si stranii, imprejmuite de un gard electric care candva reprezenta poarta dintre infern si libertate, locurile de executie special amenajate pentru a disciplina ceilalti prizonieri (deoarece dadeau un exemplu despre ceea ce li se poate intampla in cazul in care vor incerca sa evadeze sau atunci cand nu isi indeplineau indatoririle ca muncitori in cadrul taberelor de concentrare) iti ofera trairi inimaginabil de intense, nu-ti mai poti stapani sentimentele si te cuprinde un val de teama si, totodata, tristete profunda pentru cele intamplate oamenilor care si-au gasit sfarsitul aici. Exista o puternica incarcatura de energie negativa care pluteste deasupra locului, starea generala este redusa la tacere si trairi emotionale intense.

Principalele unelte de ucidere in masa folosite de nazisti erau camerele de gazare, situate subteran, unele avand o suprafata mai mica fata de cele din lagarul de la Birkenau. Cele doua camere de gazare erau amenajate in apropierea crematoriilor pentru a nu necesita un timp indelungat pentru incinerarea cadavrelor. In plafonul camerelor erau situate orificii prin care se aruncau recipientele cu gaz numit CICLON B. Peretii camerelor sunt pline de zgarieturi pe care oamenii le-au facut cu mainile goale in agonia mortii; numai privind la aceste marturii ale durerii oamenilor si experimentand durerea prin care acestia au trecut, iti ofera un tel in viata - acela de a impiedica astfel de evenimente sa mai aiba loc vreodata.

In cladirea numarul 13 este amenajat Muzeul de Istorie al Romilor din Europa. Pe perioada Holocaustului, in aceasta cladire erau directionati preponderent romi si de aceea a fost aleasa pentru a infiinta muzeul. El reprezinta o marturie si dovada a ororilor la care au fost supuse familii de romi, in incinta sa regasindu-se fotografii cu romi care au fost exterminati la Auschwitz, istoria acestora, articole privind modul in care erau tratati de catre nazisti si date despre profesorul Mengele si experimentele care au fost facute de acesta asupra romilor.

Intr-o alta cladire apropiata sunt expuse bunuri care au apartinut romilor: articole de incaltaminte pentru barbati, femei si copii, proteze medicale si alte bunuri personale. Pe partea cealalta sunt expuse ramasite umane ale romilor - doua tone de par albit de vreme care, in timpul genocidului, era transmis catre fabrici unde era folosit ca material textil si produse care au fost confectionate din acesta, un covor lung de 3 metri tesut in totalitate din par omenesc.

Un alt lagar de concentrare este cel de la Birkenau, de o suprafata mult mai mare decat cel de la Auchwitz, imprejmuit cu acelasi gard electric. La Birkenau exista toate elementele descrise mai sus insa la o scara mult mai mare. Linia de cale ferata trasata pana in mijlocul lagarului, in apropierea

camerelor de gazare reprezenta mijlocul de transport cu care erau adusi romii, evreii si oameni care nu apartineau rasei ariene. Inca de la sosirea in lagar oamenii erau triati de catre profesorul Mengele, care impartea grupurile de oameni in apti de munca si cei care nu puteau lucra. Apoi cei apti de munca era trimisi in cladirile din apropierea caili ferate pentru a fi igienizati si pregatiti pentru munca grea. Insa igienizarea avea cu totul alt sens, oamenii fiind torturati, obligati sa suporte dusurile cu apa rece ca gheata sau foarte fierbinte. Cei care nu puteau lucra erau trimisi direct catre camerele de gazare, sub pretextul ca vor avea parte de igienizare, iar ca apoi vor fi trimisi langa ceilalti in cladirile din apropiere. Camerele de gazare erau camuflate asemenea unor bai, fiind dotate cu capete de dusuri false, avand de asemenea orificii in plafon prin care erau aruncate recipientele cu gaz CICLON B. In camerele de gazare de la Auschwitz putea fi exterminat un grup de cate opt sute de oameni, pe cand in cele de la Birkenau, unde suprafata era mult mai mare, puteau fi ucisi doua mii de oameni. Fata de camerele de gazare de la Auschwitz care inca au rezistat trecerii timpului fara a fi deteriorate, cele de la Birkenau au fost demolate de catre armata rusa, precum si majoritatea cladirilor in care locuiau romii si evreii, pentru a putea fi folosite ca materiale de constructii pentru ulterioara ridicare a altor cladiri folosite de catre rusi pentru transferarea celor care au supravietuit in lagare, in Germania.

In memoria romilor care au murit la Birkenau in incinta fostului lagar a fost construit un monument pentru comemorarea mortii acestora.

O experienta de neuitat am trait cand am participat la o intalnire cu un supravietuitor al lagarului din Birkenau. O femeie in varsta, de origine poloneza, ne-a povestit intamplarile petrecute in lagar si cum a avut norocul de a fi salvata de un ofiter rus. Femeia avea tatuat pe antebrațul stang un numar de ordine, care era folosit de catre nazisti pentru a mentine evidenta oamenilor din lagar. Cu privirea in pamant si vocea tremuranda, femeia a povestit in lacrimi cum familia i-a murit in fata ochilor si despre experientele traite in lagar pe care nu le va uita niciodata. Ceea ce m-a frapat este ca, dupa ce a fost eliberata de catre ofiterul rus, femeia s-a intors in fostul lagar, de data aceasta ca muncitor in cadrul muzeului infiintat dupa eliberarea celor trei mii de supravietuitori, din sutele de mii de oameni care au fost ucisi cu salbaticie. Ceea ce nu puteam sa inteleg, pe moment, era motivul intoarcerii femeii in locul unde a suferit atatea pierderi, insa, dupa cateva zile de reflectare, am realizat ca era singurul loc in care a trait si de care se simtea legata, intrucat avea o varsta foarte frageda cand ea si parintii acesteia au fost trimisi in lagarul de concentrare.

Aceste evenimente nu ar trebui uitate niciodata si singurul lucru pe care il putem face acum este sa luptam cu toate puterile ca asa ceva sa nu se mai intample niciodata!

Tudor Taba
Bucuresti, 2010